

Akşehir'e Yerleştirilen Romanya Muhacirleri (1934-1936)

Romanian Immigrants Settled in Akşehir (1934-1936)

Kürşat Kurtulgan *

Aydın Efe **

* Doç. Dr., Mersin Üniversitesi,
Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim
Bölümü

kursatkurtulgan@hotmail.com

ORCID: 0000-0001-6608-5973

Mersin / TÜRKİYE

* Assoc. Prof. Dr., Mersin
University, Faculty of Education,
Department of Primary Education

kursatkurtulgan@hotmail.com

ORCID: 0000-0001-6608-5973

Mersin / TÜRKİYE

** Prof. Dr., Çankırı Karatekin
Üniversitesi,

Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih

Bölümü

yorturk33@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6178-9904

Çankırı / TÜRKİYE

** Prof. Dr., Çankırı Karatekin
University, Faculty of Science and

Letters,

Department of History

yorturk33@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6178-9904

Çankırı / TÜRKİYE

Öz

Ulus Devletlerin giderek önem kazandığı yıllarda uygulanan politikaların belki de en önemli aşaması demografik yapıya yönelik yapılan çalışmalardır. Bu çerçevede I. Dünya Savaşı esnasında birçok devlet iç güvenliği ne kadar önemli olduğunu görmüştür. Türkiye Cumhuriyeti başta olmak üzere yeni kurulmuş olan devletler bünyelerinde bulunan farklılıklara yönelik de iç güvenliği sağlama kaygısıyla baskılarını arttırmışlar ve onları göçe zorlamışlardır. Yüzlerce yıl Osmanlı hakimiyetinde bir arada yaşamış olan etnik farklılıkların ayrıştırılması göçleri kaçınılmaz hâle getirmiştir.

Bu süreçte kaybedilen Rumeli ve Kafkasya topraklarında yaşamakta olan Müslümanlar katliamlardan kurtulmak için Anadolu'ya doğru zorunlu göç etmek durumunda kalmışlardır. Osmanlı Devleti'nin yıkılmasından sonra kurulan Türkiye Cumhuriyeti, İmzalanan antlaşmalar çerçevesinde belli dönemlerde önemli miktarlarda göçmeni sınırları içerisine almıştır. 4 Eylül 1936 yılında Türkiye ile Romanya arasında imzalanan antlaşma dönüm noktası olmuş yüzbinlerce Türk Anadolu'ya göç ettirilmiştir. 1936 yılı itibarıyla Türkiye'ye giriş yapan Romanya muhacirinin sayısı 61.750 kişidir¹. Bunların %2'si Akşehir'e iskân edilmiştir.

Araştırmaya konu olan göçler 1934'te başlamış, ulus devlet politikalarının giderek hız kazandığı 1936'da hızlanarak 1951 yılına kadar devam etmiştir. Akşehir'e gelenlere dair her türlü bilgi ve yapılan işlemler kayıt defterlerine işlenilmiş ve bunların muhafaza edilmiş olması araştırmanın ortaya konmasına imkân tanımıştır. Araştırmamız da elde edilen bu veriler ışığında şekillenmiştir.

Anahtar Kelimeler:

göç, iskân, nüfus, Akşehir, Romanya.

Abstract

During the years when nation-states were gaining increasing prominence, one of the most critical aspects of the policies implemented was demographic studies.

Within this framework, many states recognized the critical importance of internal security during World War I. Newly established states, including the Republic of Türkiye, increased pressures on internal differences under the pretext of ensuring internal security and forced migrations. The separation of communities that had lived together under Ottoman rule for centuries made migrations inevitable.

Muslims living in the lost lands of Rumelia and the Caucasus during this period had to migrate to Anatolia in order to escape the massacres. The Republic of Türkiye, which was established after the collapse of the Ottoman Empire, accepted significant amounts of immigrants within its borders at certain periods within the

¹ 3.06-Lı-Model-Göçler-Demografi; <https://www.rubasam.com/rumeliden-turkiyeye-goclerin-nufuz-analizi.html/3-06-li-model-gocler-demografi>

framework of the signed agreements. The agreement signed between Türkiye and Romania on September 4, 1936 was a turning point and hundreds of thousands of Turks were emigrated to Anatolia. As of 1936, the number of Romanian immigrants entering Turkey was 61,750. 2% of them were settled in Akşehir. The migrations that are the subject of the research started in 1934 and continued until 1951, accelerating in 1936 when nation-state policies gained momentum. All kinds of information about those who came to Akşehir and the transactions made were recorded in the registry books, and the preservation of these made it possible for the research to be carried out. Our research was shaped in the light of these data obtained.

Başvuru/Submitted: 29/01/2025
Kabul/Accepted: 16/02/2026
Yayın/Published: 25/04/2026

Keywords:

migration, settlement, population, Akşehir, Romania.

Makale Bilgileri

Atf: Kurtulgan, K., Efe, A. (2026). Akşehir'e Yerleştirilen Romanya Muhacirleri (1934-1936). *Selçuk Türkiyat*, (67): 13-32.

Doi: 10.21563/sutad.1629447

Etik Kurul Kararı: Etik Kurul Kararından muaftır.

Katılımcı Rızası: Katılımı yok.

Mali Destek: Çalışma için herhangi bir kurum ve projeden mali destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması: Çalışmada kişiler ve kurumlar arası çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Telif Hakları: Çalışmada kullanılan görsellerle ilgili telif hakkı sahiplerinden gerekli izinler alınmıştır.

Değerlendirme: İki dış hakem / Çift taraflı körleme.

Benzerlik Taraması: Yapıldı – iThenticate.

Etik Beyan: sutad@selcuk.edu.tr, selcukturkiyat@gmail.com

Lisans: Bu eser Creative Commons Atf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası (CC BY-NC 4.0) lisansı ile lisanslanmıştır.

Article Information

Citation: Kurtulgan, K., Efe, A. (2026). Akşehir'e Yerleştirilen Romanya Muhacirleri (1934-1936). *Selçuk Türkiyat*, (67): 13-32.

Doi: 10.21563/sutad.1629447

Ethics Committee Approval: It is exempt from the Ethics Committee Approval.

Informed Consent: No participants.

Financial Support: The study received no financial support from any institution or project.

Conflict of Interest: No conflict of interest.

Copyrights: The required permissions have been obtained from the copyright holders for the images and photos used in the study.

Assessment: Two external referees / Double blind.

Similarity Screening: Checked – iThenticate.

Ethical Statement: sutad@selcuk.edu.tr, selcukturkiyat@gmail.com

License: Content of this Journal is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

Giriş

İnsanlık tarihinde birçok kez toplu göç olayı yaşanmıştır. Göç edenler gerek daha iyi şartlarda yaşamak ve gerekse güvenlik nedeniyle bu yola başvurmuştur. Bazen devlet politikaları gereği bir bölgeye insanlar göç ettirilerek yerleştirilirken bazen de tamamen insani gerekçelerle ve düzensiz bir şekilde göçler olagelmıştır. Dünya tarihinde göç konusunda en büyük deneyime sahip milletlerin başında Türkler gelmektedir. Devlet tarafından sistemli olarak gerçekleştirilmiş olan göçlerin önemli bir kısmı Osmanlı Devleti döneminde Balkanlarda olmuştur. Devletin güç kaybetmesiyle de tersine doğru göçler başlamıştır. Yaşanan göçlerin sayısı ve göçmenlerin fazlalığı bu konuda deneyimlerin artmasına imkân tanımıştır. Osmanlı'nın son yüzyılında giderek artan göçler sürecinde kazanılan deneyimler Türkiye Cumhuriyeti'ne bu konuda önemli bir miras olarak kalmıştır.

Yeni kurulan Devletin gerek nüfusu artırma ve gerekse ırkdaşlarının huzur ve sükununu sağlama amacı, göçlerin yaşanmasında en önemli sebepler olarak karşımıza çıkmaktadır. Yaşanan göçler önceleri düzensiz olarak gerçekleşirken zaman içerisinde düzenli hâle dönmüştür. Özellikle Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu yıllardan itibaren farklı zamanlarda birçok göç olayı toplu olarak yaşanmıştır. Göç sürecinde planlamanın ve düzenin sağlanması için kayıtların tutulmasında son derece dikkatli davranılmıştır. Bu çerçevede tutulan Muhacir kayıt defterleri önemli bilgiler içermektedir. Araştırmaya konu olan göçlerde de bu defterler başlıca başvuru kaynağımız olmuştur. Konu ile alakalı olarak yapılan çalışmaların birçoğu genel bilgiler içermekte ve şehir bazında yapılan çalışmalar oldukça azdır. Bu konuda yaptırılan çalışmalardan bir tanesi de Yüksek Lisans Tezi olarak tamamlanmış olan çalışmadır (Yeşertmen, 2021). 2006 tarihinde tespit ettiğimiz ve incelediğimiz toplam yedi defterde çok daha fazla bilgi ve veri elde edilmiş ve ayrıntılı bir şekilde ortaya konmuştur. Defterlerde bazı mükerrer göçmen kayıtları da tespit edilmiş ve doğru sayıları tespit ettikten sonra metin hâline getirilmiştir.

Araştırmaya konu olan Romanya göçmenlerinin Türkiye sınırlarına girdikleri andan itibaren düzenli olarak kayıtlarının tutulması ve tutulan defterlerin muhafaza edilmiş olması bize bu çalışmayı yapma imkânı vermiştir. Bu süreçte yerel bazda en fazla nüfusun İskânının gerçekleşmiş olduğu Konya Vilayet bağlı Akşehir ilçesi önemli bir yer tutmaktadır.

Romanya'nın Bağımsızlık ve Uluslaşma Süreci

Osmanlı Devleti'nin giderek güç kaybettiği yıllarda özerk bir yönetim hâline gelen Romanya, sonraki yıllarda bağımsızlıklarını ilan etmek için fırsat kollamaya başlamıştır. Bu fırsat 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında gelmiş ve Romen lider I. Karol, kuvvetleriyle Rusya'nın yanında yer alarak savaşa girmiş ve krallığını ilan etmiştir. Rusya'nın desteği ile Dobruca başta olmak üzere birçok Türk yurdu işgal edilmiştir. Savaş sonrası imzalanan Berlin Antlaşması ile de bağımsızlığını ilan etmiştir (Yılmaz, 1996, s. 57). 1880 yılına gelindiğinde ilan edilen Dobruca Anayasası'nın 67. maddesi ile Türklere yönelik askerlik yapma şartı getirilmesi Türkiye'ye yönelik göçlerin başlamasında etkili olmuştur. (Bozçalışkan, 2021, s. 387). Balkanlardan

Anadolu'ya doğru göçler gerek Balkan Savaşları ve gerekse I. Dünya Savaşı sürecinde düzensiz olarak aralıklarla devam etmiştir.

I. Dünya Savaşı'na İtilaf Devletleri yanında savaşa katılan Romanya, savaş sonrası Bulgaristan ile imzalanan Neuilly Antlaşmasıyla Güney Dobrucayı da alarak topraklarını iyice genişletmiştir. Savaş sonrası en fazla toprak elde eden devletlerden birisi olan Romanya'nın bu kazanımları diğer Balkan ülkelerinde huzursuzluğa neden olmuş ve kendi aralarında siyasi mücadeleleri hız kazanmıştır (Armaoğlu, 2016, s. 167).

Türkiye-Romanya İlişkileri (1923-1938)

Romanya ülkedeki milli birliği sağladıktan sonra dış politikada müdahil olmadan takip yolunu benimsemiştir. Bu çerçevede Türkiye'yi de yakından takip etmiştir. Çıkarları doğrultusunda hareket etmiştir. Özellikle kapitülasyonlar, ülkelerin içişlerine karışılmaması ve ulusal egemenlik konularında Türkiye ile hem fikir olmuşlardır (Abdula, 2005, s. 47). Lozan Konferansı'nda verilen desteği unutmayan Türkiye, Romanya ile ilişkilerini düzeltmiş ve dostluk ilişkilerini hızla geliştirmeye başlamıştır. Siyasi anlamdaki dostluk ekonomiye de yansımaya başlamış ve karşılıklı ticaret artmıştır (Özalper, 2019, s. 443-446). 17 Ekim 1933 yılında imzalanan "Dostluk, Saldırmazlık Hakemlik ve Uzlaştırma Andlaşması" ile ilişkiler giderek artmıştır. Sonrasında imzalanan 9 Şubat 1934 tarihli Balkan Paktı ile güçlü bir güvenlik duvarı da sağlanmıştır (Soysal, 2000, s. 446;462). Türkiye'nin bu süreçte dışarıda kalan Türk ve Müslüman ahalinin göçleri konusunda oldukça olumlu politikalar izlemesi göçlerin başlamasına vesile olmuştur. Bu tarihe kadar düzensiz olarak devam etmekte olan göçler giderek yoğunlaşmış ve 1936 yılına gelindiğinde oldukça artmıştır (Kurtulgan, 2010, s. 24).

Türkiye, bu olumlu havanın devam ettiği günlerde yeni bir adım daha atmıştır. Özellikle Türkiye'nin Bükreş Büyükelçisi Hamdullah Suphi Tanrıöver'in 17 Eylül 1935 tarihinde Dobruca'daki Türk halkının göçünün düzenlenmesi için yapmış olduğu anlaşma önerisi son derece faydalı olmuştur. Bu anlaşma ile gelen göçmenlerin düzenli ve daha disiplinli bir şekilde yerleştirilmesi amaçlanmıştır (Abdula, 2005, s. 54).

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu 1923 yılından 1938 senesine kadar 113.710 Romanya muhaciri Türkiye'ye gelmiş ve basına göre bunlara sekiz buçuk milyon lira para yardımı yapılarak sınırlar içerisinde iskânları gerçekleştirilmiştir (Ağanoğlu, 2001, s. 332-334). Birinci ve İkinci Dünya Savaşı arasındaki dönemde, Türkiye ve Romanya arasında herhangi bir anlaşmazlık olmaması sebebiyle iki devlet arası münasebetler hızlı bir gelişme göstermiştir. Bu dönemlerde iki devlet arası ilişkiler hızlı ilerlemiş ve barış dönemi sağlanmıştır (Işık, 2011, s. 24).

Türkiye ile Romanya Arasındaki Göç Süreci

Romanya'nın 1913-1923 yılları arasında Türk halkına yönelik olumlu bakışı ve birtakım haklar tanınması da göçmen sayılarının az kalmasında etkili olmuştur (Abdula, 2005, s. 58). Bir başka sebep de Türklerin, Bulgar, Alman, Rus ve Macar gibi diğer azınlıkların aksine devletle mücadele etmek yerine uyum içinde yaşamayı tercih etmeleridir. Bu olumlu hava Birinci Dünya Savaşı'nın akabinde Romanya'nın, azınlık

halka asimilasyon politikası gütmeye başlaması ile son bulmuş ve 1923 ile 1933 yılları arasında hızlı bir şekilde göçler başlamıştır (Sağır ve Adem, 2019, s. 149).

Bu süreçte gelen göçmenleri iki sınıfa ayırabiliriz. Birincisi devlet tarafından iskân edilenler, ikincisi ise serbest göçmenlerdir. Romanya'dan serbest iskâna tabi şekilde iltica ederek gelen göçmen sayısı 1923-1933 yılları arasında 33.852'dir (Abdula, 2005, s. 59). Bu göçmenler küçük gruplar hâlinde göç ederek gelmişler ve devletten hiçbir yardım talep etmedikleri için istedikleri yerlere yerleşmişlerdir. Türkler bu süreçte mallarını ve mülklerini satarak elde ettikleri gelir ile yollara düşmüşlerdir. 1934 yılında Türkiye'nin çıkardığı İskân Kanunu son derece önemlidir. Bu kanun ile süreç tamamen kontrollü ve belli bir plan dahilinde gerçekleştirilmiştir (Aslan, 2020, s. 33-54). Kanun çerçevesinde belirlenen İskân Muafiyetleri Nizamnamesinin üçüncü maddesinde yer alan Türk soyundan olanlara vize serbestliği ile Türklerin anavatana daha rahat bir şekilde göç edebilmelerinin önü açılmıştır. Yaşanan bu gelişmeler Türklerin göçünü hızlandırmıştır (Metin, 2011, s. 118). Göçmen işlerinden sorumlu olarak görev yapan Trakya Umumi Müfettişi İbrahim Tali Bey'in raporuna göre gelenler maddi açıdan oldukça kötü durumdadırlar. Öyle ki en zengin de bile nakit olarak 1,5 lirasının olduğu söz konusu raporda geçmektedir (Duman, 2008, s. 31). Türkiye, göç esnasında paralarını harcamak zorunda kalan göçmenlere yardım etmekte zorlanmaya başlamıştır. Bu durumun önüne geçilmesi ve düzenli göçün sağlanması için Hamdullah Suphi Bey Romanya'ya gitmiştir. 4 Eylül 1936 tarihinde varılan anlaşma gereğince göç sürecinde yaşanan sıkıntıların önüne geçmek için ortak bir komisyon kurulmuştur (Duman, 2008, s. 32). Anlaşmaya göre Romanya'da bulunan Türklerin beş yıl içerisinde Türkiye'ye sevk ve nakillerinin gerçekleştirilmesi kararı alınmıştır. Ayrıca göç edeceklerin her türlü eşyalarını, hayvanlarını ve tarım aletlerini yanlarında götürrebilmeleri imkânı tanınmıştır (Sağır ve Adem, 2019, s. 149).

Türkiye bir taraftan gelecek olanların yerleştirileceği yerleri tespit etmiş, diğer taraftan da gelecek olanların daha makul şartlarda yolculuklarını sağlamak için vapur şirketleriyle anlaşmalar yapmıştır. Nitekim bir göçmenin 190 kuruşa, taşıtlarının 280 kuruşa ve hayvanlarının 3 liraya taşınması sağlanmıştır (Duman, 2008, s. 35). Daha çok Köstence'de toplananların gemilerle nakilleri sağlanmış ve bunlar Tuzla ve Urla limanlarından karaya çıkmışlardır. Karaya çıktıkları anda kayıtları yapılan ve düzenlenen göçmen bilgi kartları çerçevesinde bir iki gün içinde daimî yaşayacakları yerlere doğru yola çıktıkları görülmektedir. Çoğunluğu çiftçi olan bu insanların alışkın oldukları tarımsal faaliyetlere uygun bölgelere gönderilmelerine öncelik verilmiştir. Bu süreçte uçsuz bucaksız ovaları ve bu ovalarda ekilip dikilemeyen arazileriyle Konya, Çumra ve Akşehir ilçeleri tercih edilen yerleşim yerlerinden olmuştur.

Akşehir'e Yerleştirilen Romanya Muhacirleri

Araştırmaya konu olan Akşehir ilçesi, günümüzde Konya iline bağlı İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan önemli bir ilçedir. Akşehir, tarih boyunca doğal şartlarının yaşama elverişli olması ve bulunduğu konumun önemli merkezlerle bağlantılı olması sebebiyle tercih edilen bir yer olmuştur (Erkoç, 2008, s. 42; Yörük, 2008, s. 165). Özellikle mübadele çerçevesinde ilçede bulunan gayrimüslim nüfusun gitmesi ve geride bıraktıkları gelenler için son derece önemli olmuştur. Hem Osmanlı ve hem de Türkiye

Cumhuriyeti zamanında birçok muhacirin yerleştirildiği ilçe, bu konuda oldukça deneyimlidir. Bu durum gelenlerin daha çabuk ve kolay uyum sağlamalarına imkân tanımıştır. Bölgede bulunan tarım arazilerinin yeniden ekonomiye kazandırılması, halkının sosyal ve ekonomik olarak yeniden kalkınması için gelen muhacirler son derece faydalı olmuştur (Kurtulgan, 2010, s. 83-84).

Akşehir'e iskân edilen göçmenlerin ilk kafilesinin 1934 yılında geldiğini görmekteyiz. Düzensiz göçmen statüsünde gelen bu insanlar daha zor şartlarda Akşehir'e gelmişlerdir. 1936 yılından itibaren ise 4 Eylül 1936 tarihli anlaşma çerçevesinde düzenli göçmen statüsünde ilçeye gelmişler ve devlet yardımları ile bir süre yaşamlarına devam ettikten sonra daimî İskânları gerçekleştirilmiştir. Sınır kapılarında bekletilmeden iskân bölgelerine gönderilmişlerdir. Bu süreçte gelmiş olan Romanya muhacirlerinin büyük bir kısmı Tuzla sınır kapısından giriş yapmışlardır. Az sayıda da olsa Edirne ve Urla sınır kapılarından da girenler olmuştur. Tablo 1'e baktığımızda ilk kafilenin 1934 yılının Nisan ayında geldiğini görmekteyiz. Göçlerin en yoğun olduğu yıl ise 1936'dır. Yıl içerisinde nisan ayından kasım ayına kadar geçen süre zarfında daha çok yaz aylarını kapsayacak şekilde sevk ve İskânlarının yapıldığı anlaşılmaktadır. Sonraki yıllarda herhangi bir muhacir kaydına rastlanılmamıştır (BCA. 3, 4, 5, 6, 11, 42 numaralı defterler).

Tablo 1-Romanya Muhacirlerinin Geldikleri Yerlere Göre Dağılımları*

HANE SAYISI	NÜFUS	GELDİKLERİ YER	GELİŞ TARİHLERİ
5	19	Avdullah Köyü (Bezmer) Dobruca	16.11.1936
99	469	Bosna Köyü	03.06- 29.09.1936
132	589	Köseaydın (Goleş) Silistre	03.06.1936
1	1	Ruscuk	10.04.1934
16	68	Söğütçük (Topola)	03.06.1936
1	3	Veliköy (Köstence)	25.11.1936
Toplam	254	1149	

Söz konusu dönemde göç ettikleri yer açısından baktığımızda buraların Romanya ile Bulgaristan arasında paylaşılabilen yerler oldukları söylenebilir. İki devlet arasında ilk ciddi mücadele Birinci Balkan Savaşı esnasında yaşanmıştır. Bulgaristan bu süreçte Bulgarların yaşadığı her coğrafyada tam hakimiyet parolası ile hareket etmiştir. Bunun doğal sonucu olarak da topraklarını oldukça arttırmıştır. Özellikle Birinci Balkan Savaşı'nda önemli kazanımlar elde etmişse de İkinci Balkan Savaşı'nda bir kısmını geri vermek zorunda kalmıştır. Başta Bosna Köyü ve Köseyaydın olmak üzere Türklerin yoğun olarak yaşadığı bölgeler Bulgaristan hakimiyetinde iken savaş

* 7 Eylül 1940 tarihinde imzalanan Krayova Antlaşması ile bu bölgelerin büyük bir kısmı Bulgaristan'a geri verilmiştir. (<https://www.mfa.bg/tr/embassies/turkey/2430>)

sonrası imzalanan 10 Ağustos 1913 tarihli Bükreş Antlaşması ile Güney Dobruca ve Tutrakan bölgesi Romanya'ya bırakılmıştır. Bulgarlar İkinci Dünya Savaşı'nın başlaması ile bu toprakları geri almak için çalışmaya başlamışlardır. Bu amaçla Almanya ile savaşa katılan Bulgaristan Bulgar nüfusunun çoğunlukta olduğu birçok yeri yeniden idaresi altına almıştır. İkinci Dünya Savaşı'na kadar geçen süre zarfında bütün Balkan Devletleri Ulus Devletlerini inşa etmek için çalışmalara başlamışlardır. Bu süreçte çıkarılan Arazileri Kolonileştirme, millileştirme ve kendi ırkdaşlarına toprak dağıtım politikaları bölgede bulunan özellikle Müslüman nüfusun Anadolu'ya doğru göç etmek zorunda kalmalarına sebep olmuştur. Rumenleştirme politikaları çerçevesinde bölgeye getirilen Vlahların Türk ve Müslüman evlerine yerleştirilmeleri göçleri daha da hızlandırmıştır (Temizer, 2014, s. 409).

Göçlerin hızlanmasına neden olan etkenler; "1-İstiklak yoluyla topraklarının ellerinden alınması, 2-Makedonyalı Vlahların Türklerin toprak ve meskenlerine yerleştirilmesi, 3-Maddi geçim kaynaklarının azalması, 4-Yüksek vergiler konulması, 5-Devlet dairelerinde kötü muamele ve suiistimaller olması, 6-1924'te kabul edilen Yeni Dobruca Kanunu çerçevesinde yerleşim yerlerinin isimlerinin Romenleştirilmesi siyaseti, 7-Cami ve okullara yeterli miktarda mali kaynak ayrılmaması, 8-Okullarda Türkçe eğitimin azalması, 9-1935'te tüm vakıf mallarına el konulması ve Kadılık kurumunun kaldırılması" ve 10-Ankara'nın göçü teşvik edici faaliyetleri şeklinde sıralanmaktadır (Bozçalışkan, ve Avaner, 2021, s. 389-390). Yaşanan bu gelişmeler üzerine yoğun göçlerin yaşandığı kayıtlardan anlaşılmaktadır. Bu durum sadece Romanya özelinde olmamış bütün Balkan ülkelerinde uygulanan devlet politikaları hâline gelmiştir. Kolonileştirme, millileştirme ve toprak dağıtım politikaları Romanya'da ve diğer ülkelerde bulunan Türk ve Müslüman nüfusun hızla azalmasına sebep olmuştur. Türkiye'nin nüfusunu arttırma gayreti de bu durumun yaşanmasında etkili olmuştur. Gelenlerin en uygun yerlere yerleştirilmesi planlamasında Konya ve ilçeleri tercih edilen yerlerdir. Özellikle Akşehir ve Çumra ilçeleri iskân faaliyetlerinde önemli bir yer tutmaktadır.

Yaşanan göçler içerisinde Akşehir ilçesine en yoğun iskân mübadele sürecinde gerçekleştirilmiştir. Söz konusu süreçte hali hazırda gayrimüslimlerden kalan emval-i metrukeler değerlendirilmiştir. Bu sebeple ilçe merkezine yoğun İskânlar yapılmışken daha sonrasında bu durum değişmiştir. İlçe merkezi daha fazla muhaciri kabul edemeyecek duruma geldiği için sonraki dönemlerde köyler daha fazla tercih edilmiştir. Hem ülke ekonomisinin canlandırılması ve arttırılması ve hem de çiftçi olan bu insanların hayatlarına devam edebilmeleri için köylere iskân tercih edilmiştir. İncelenen defterler ve tutulan İskân Komisyonu karar defterlerine göre bu insanlar daha gelmeden birtakım hazırlıklar yapılmıştır. Öncelikle tarım alanlarının tespitinin yapıldığı görülmektedir.

Tablo 2-Romanya Muhacirlerinin Akşehir’de Yerleştirildikleri Yerlere Göre Dağılımları

HANE	NÜFUS	YERLEŞTİRİLDİKLERİ YER	GELİŞ TARİHLERİ
5	23	Apsarı Köyü	13.06.1936
27	111	Aşağı Tuzlukçu	03.06.1936
1	4	Dipi Köyü	03.06.1936
20	98	Doğanhisar	03.06.1936
9	44	Eğrigöz Köyü	03.06.1936
24	100	Erdoğdu Köyü	03.06.1936
1	3	Furunlu Köyü	03.06.1936
8	39	Kaha Köyü	03.06.1936
1	2	Kanlıca Köyü	03.06.1936
24	101	Karaağaç Köyü	03.06-29.09- 19.11.1936
9	44	Kazak Köyü	03.06.1936
23	103	Koraşı Köyü	03.06.1936
1	5	Kozağaç Köyü	03.06.1936
10	39	Kundullu Köyü	03.06.1936
4	18	Kürt Köy*	03.06.1936
11	55	Menlik Köyü	03.06.1936
17	85	Mevlütü	03.06.1936
15	71	Orta Köy	03.06.1936
8	40	Subatan Köyü	03.06.1936
4	17	Tuzlukçu	10.04.1934
10	46	Yahşiyan Köyü	03.06-25.11.1936
8	34	Yenice Köyü	03.06.1936
14	67	Yukarı Tuzlukçu	03.06.1936
Toplam	254	1149	

* Kürt Köy olarak kayıtlarda geçen bu yerin adı 11 Nisan 1957’de Yaşarlar Köyü Olarak değiştirilmiştir. (Tamim-Resmî Gazete 16 Ağustos 1957).

Tablo 2’de görüldüğü üzere 254 hanede 1149 nüfus Romanya muhacirinin ilçe genelinde bulunan köylere ve diğer yerleşim alanlarına iskân edildikleri söylenebilir. Bunların 587’si (%51) erkek ve 558’i (%49) kadından oluşmaktadır. Ayrıca gelenlerin 876’sı (%76) 35 yaşından gençtir. Bu cinsiyet dağılımı ve yaş grupları açısından gelenlerin bölge için olumlu oldukları gözlemlenmektedir. 1935 nüfus sayımı sonuçlarına göre ilçe köylerinde yaşayan nüfus 49.444 olup bunların %52’si kadın ve %48’i erkek olarak görünmektedir (DİE, 1935 Nüfus Sayımı). Genç nüfusun fazlalığı hem iş gücü açısından ve hem de nüfus açısından ilçeye faydalı olmuştur. Genel olarak iskân edildikleri yerlerde yaşamaktan mutlu oldukları görülmektedir. Söz konusu dönemde gelenlerden 13 kişi iskân sonrası çeşitli sebeplerle vefat etmişler ve defterlere ölmüş olarak not edilmişlerdir. Bunun yanı sıra 8 hane ise iskân yerlerini beğenmeyerek veya başka sebeplerle serbest iskân hakkına başvurarak başka yerlere gitmişlerdir. Yine aynı şekilde bazı aileler hemşerileri veya akrabalarının yanına nakil olma isteğinde bulunmuşlar ve bu çerçevede Çumra’ya veya başka yerlere nakledilmişlerdir (BCA. 3, 4, 5, 6, 11, 42 numaralı defterler).

Muhacirlere Yönelik İskân Faaliyetleri ve Yapılan Yardımlar

4 Eylül 1936 tarihli anlaşma gereği yanlarında istediklerini getirme hakkına sahip olan bu insanların bazı araç gereçlerini ve çeşitli hayvanlarını da getirdikleri görülmektedir. Bunlar içerisinde en önemlileri hiç kuşkusuz tarım için olmazsa olmaz olan öküz ve pulluklardır. Yanlarında bunları getiremeyenlere de devlet öküz ve pulluk dağıtımları yapmıştır.

Tablo 3- Yanlarında Getirdikleri ve Devletin Dağıttıkları (BCA. 3, 4, 5, 6, 11, 42 numaralı defterler).

Yanlarında Getirdikleri		Dağıtılanlar	
At	99		
Tay	4		
Öküz	66	Öküz	166
İnek	43		
Koyun	74		
Eşek	11		
Manda	53		
Araba	125		
Pulluk	30	Pulluk	207
Toplam	505	Toplam	373

Yanlarında öküz veya pulluk getirememiş olanlara devlet bu ihtiyaçlarını temin etmiş ve dağıtmıştır. Satın alınan pulluklara bakıldığında bunların demonte bir şekilde ilçeye paketli olarak geldikleri ve buradan depolara nakledildikten sonra bunları monte ettirildikleri görülmektedir.

Pulluklar tren yolu ile gönderilmiş ve Akşehir İstasyonuna yakın bir yerde olan Hancı Ali'nin hanına depolanmıştır. Depo olarak kiralanan yerlerde toplu olarak montajları ücret karşılığında yaptırılmıştır (BCA. 40 numaralı defter, 40 nolu Karar, s. 15). Örneğin 05.09.1936 tarihinde bu çerçevede vekaletin gönderdiği 119 pulluğun montajlarının tamamlandığı ve 10 lira montaj bedeli ödendiği görülmektedir (BCA. 40 numaralı defter, 20 nolu Karar, s. 7). Montajları yapılan bu aletler muhacirlerin hemen kullanabilecekleri bir şekilde kendilerine teslim edildiği anlaşılmaktadır.

Bir başka yardım kalemi de belirlenen tarlaların dağıtılmasıdır. Gelenlerin neredeyse tamamının çiftçi oldukları görülmektedir. Gelenler içinde çiftçilik haricinde bir berber, bir terzi ve bir tenekecinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu sebeple kendilerine tespiti yapılan ve dağıtılması planlanan bölgelerdeki araziler tevzi edilmiştir. Bu arazilerin belli olması için etrafına belli eden kazıklar çakılmış ve kime dağıtıldıysa isimleri kayıt altına alınmıştır. Defterlere göre 15 ila 300 dekar arasında değişen miktarlarda tarla dağıtımları olmuştur. Nüfus başına en az 15 dekar verilmeye çalışılmıştır. Söz konusu süreçte toplam 27072,5 orta dekar tarla dağıtımı yapılmıştır (BCA.3, 4, 5, 6, 11, 42 numaralı defterler; 40 numaralı defter, 29 Nolu Karar, s .8).

Ayrıca başlarını sokabilecekleri hanelerin de verildiği anlaşılmaktadır. Devlet, muhacirlerin gelmelerinden önce birtakım politikalar uygulamaya başlamış ve devlet tarafından bunlara yönelik yeni tipte evler yaptırılmıştır. Gelenlerin 166 hanesine yeni tipte ev verilirken 87 tanesine ise bu evlerden verilmemiştir. Ev verilmeyenlere bakıldığında Erdoğdu 3, Mevlütlü, Koraşı, Karaağaç 4, Kürt Köy ve Kaha köylerinde toplamda 11 haneye yeni ev verilemediği tespit edilmiştir. Bunun en büyük sebebi hiç kuşkusuz daha önce yaptırılmış olan evlerin bitmiş olma ihtimalidir. Ayrıca Subatan, ve Apsarı köylerinde toplam 9 kişi kendi evlerini kendileri yapma yoluna gitmişlerdir (BCA. 3, 4, 5, 6, 11, 42 numaralı defterler).

Yapılan iâşe ve diğer yardımlar

Tüm bu dağıtılanların yanı sıra gelen muhacirlerin hane başı nüfus sayısına göre 120 ila 900 kilo arasında değişen miktarlarda toplam 191.110 kilo yemeklik buğday dağıtımı yapılmıştır. Ayrıca verilen tarla miktarına göre 75 ila 600 kilo arasında değişen miktarlarda da toplam 70.385 kilo tohumluk buğday verilmiştir (BCA. 3, 4, 5, 6, 11, 42 numaralı defterler).

Ayrıca başta ekmek olmak üzere ihtiyaç duyabilecekleri her şeyi sağlamak için çalışmışlardır. Bu çerçevede dağıtılacak olan ekmek bedellerinin bile tespit edildiğini görülmektedir. 900 gramlık bir ekmeğin bedelinin de 7 kuruş olarak belirlenmiştir. Bir nüfus muhacire on beş günlük ekmek bedeli olarak da 105 kuruş ödenmesi kararlaştırılmıştır (BCA. 40 numaralı defter, 1 Nolu Karar, s.1;10 Nolu Karar, s. 4). Aynı deftere göre 246 hane Romanya muhaciri için 15 günlük 82.787 kuruş maddi ve 6 aylık 98480 kilo buğday dağıtılması da kararlaştırılmıştır (BCA. 40 numaralı defter, 3 Nolu Karar, s. 1). Bunlara ek olarak yemek yapımında kullanılmak üzere tuzsuz yağ ve şekerden oluşan iâşe dağıtımlarının da yapıldığı görülmektedir. Tuzsuz yağın kilo bedeli 80 kuruş; şekerin kilo bedeli ise 28 kuruş olarak belirlenmiştir (BCA. 40 numaralı defter, 39 Nolu Karar, s. 15).

Bir başka temel ihtiyaç maddesi ise kış aylarında ihtiyaç duyulan yakacak odundur. Söz konusu dönemde kış aylarında yoğun kar yağışı ve yolların kapanması nedeniyle ihtiyaç sahipleri kışlık odunlarını yerel satıcılardan temin etmişler ve her aileye bir aylık 2 lira yakacak bedeli ödenmesine karar verilmiştir (BCA. 40 numaralı defter, 18 Nolu Karar, s. 6). Bu çerçevede Yeni Köy 'de meskûn Mustafa Yiğit adlı bir muhacire kilosu 2 kuruştan 650 kilo odun verildiği görülmektedir (BCA. 40 numaralı defter, 22 Nolu Karar, s. 65).

Yardıma muhtaç göçmenlere yapılan yardım kalemlerinden bir tanesi de pantolon, ceket ve yelekten oluşan kıyafet yardımlarıdır. Devlet bunu daha ucuza mal etmek için yerli kumaştan yapılması şartı ile ihaleye çıkmıştır. İhaleyi, bir takım kıyafeti 4 lira bedelle hazırlamayı teklif eden Şaban Oğlu Abdullah adında bir tüccar kazanmıştır. Hazırlanan kıyafetler Terzi Abdullah ve Tüccar Selim Özçelik adındaki kişilerce kontrol edilerek teslim alınmış ve ihtiyaç sahibi muhacirlere dağıtılmıştır. Bir başka kalem ise muhacirlerin yatacağı yatak, yastık ve yorgandır. İhtiyaç sahiplerine verilen bu malların temini ve dağıtılması için Halıcı Şükrü adında bir tüccar ile anlaşılmıştır (BCA. 40 numaralı defter, 50 Nolu Karar, s. 20;49 Nolu Karar, s. 51-52).

Devletin elinden geldiğince yardım ettiği söylenebilir. Örneğin sağlık sorunları yaşayanların tedavileri yaptırılmış ve ilaçları yerel eczanelerden temin edilerek verilmiştir. Hatta 6 aylık bir süre zarfında 25 reçete ilaç bedeli olarak Eczacı Celal Kadife 'ye 16 lira 10 kuruş ücret ödenmiştir (BCA. 40 numaralı defter, 39 Nolu Karar, s. 73).

Söz konusu döneme ekonomik açıdan bakıldığında Türkiye Cumhuriyeti'nin 1936 yılı itibarıyla kişi başına düşen geliri 83 dolardır (Aysen, 2014). 1936 yılı itibarıyla gerçekleşen değerlere göre 271.078 lira devlet geliri bulunmaktadır. Kişi başına düşen gelir 1938'de 89 dolara yükselmiştir (Bahar, 2004, s. 160;164). Bu göstergeler ışığında söz konusu dönemde gelen muhacirlere ilk etapta ihtiyaç duyabilecekleri şeyleri alabilmeleri için 1171 lira 26 kuruş nakdi yardımın da yapılmış olması son derece önemlidir. Sadece Akşehir özelinde yapılan yardımların Türkiye geneline uyarlaması yapıldığında devletin muhacirlere yönelik yardımlarda ne kadar cömert olduğu söylenebilir. 1923-1938 yılları arasında dolar kuru hesabı ile yapılan yardımlar 900 dolara tekabül etmektedir. O günün ekonomik koşulları göz önüne alındığında miktar oldukça tatmin edicidir. 1938 yılı itibarıyla göreve yeni başlayan bir öğretmenin 50 lira maaş aldığı düşünülürse yapılan maddi yardımların kısmen yeterli olduğu söylenebilir (Güven, 2003).

Konuya genel olarak bakıldığında, mübadele ile başlayan ve 1923 yılından 1960'lı yıllara kadar Anadolu'ya göç eden muhacirlere devlet desteğiyle gerek barınma ve gerekse iş olanakları sağlanmıştır. Bu dönemlerde Türkiye'ye gelen halkın büyük bir kısmı yaşadıkları yerlerde çiftçi oldukları için yerleşime uyum sağlamaları bakımından, iklimin ve geldikleri yerin önemi artmıştır. Çünkü halkın işi ve alıştığı iklim koşulları ne ise ona uygun bölgelere yerleştirilmeleri ilk koşul olmuştur. İlaveten göçmenlerin çoğunluğu şehir, kasaba ve köy gibi farklı yerlere yerleştirilerek onların sosyal ve kültürel bakımdan bölgenin halkına ve çevreye uyum sağlamasının daha kolay olacağı düşünülmüştür (İnan, 2016, s. 20). Çalışkanlıkları ile ün salmış olan

muhacirler de çok kısa bir sürede uyum sağlamışlardır. Gerek devletin verdiği destekler ve gerekse kendi çabaları ilçenin ekonomik olarak kalkınması için faydalı olmuştur. Bu durum sadece Akşehir özelinde değil tüm Türkiye genelinde geçerlidir.

Sonuç

Geçmişten günümüze hareketli bir millet olan Türkler, doğal, siyasal, ekonomik ve sosyal nedenlere dayalı olarak göç etmişlerdir. İlk zamanlarda düzensiz olarak yaşanan göçler, Selçuklu ve Osmanlı Devletlerinin hüküm sürdüğü yıllarda düzenli bir hale evrilmiştir. Özellikle Osmanlı Devleti döneminde fethedilen Balkan topraklarına yönelik gerçekleştirilen iskân faaliyetleriyle bölgenin Türkleşmesi ve İslamlaşması hedeflenmiştir. Devletin güçlü olduğu yıllarda Balkanlara doğru yaşanan bu göçler, devletin güç kaybetmesiyle Anadolu'ya doğru tersine dönmüştür. Yeni dönemde kaybedilen Rumeli ve Kafkasya topraklarında yaşamakta olan Müslümanlar katliamlardan kurtulmak için Anadolu'ya doğru zorunlu göç etmek durumunda kalmışlardır. Osmanlı Devleti'nin yerine kurulan Türkiye Cumhuriyeti göç konusunda kapılarını sadece ırkdaşlarına değil, mağdur olan her kesime açmaktan kaçınmamıştır. İmzalanan antlaşmalar çerçevesinde belli dönemlerde önemli miktarlarda göçmen Türkiye'ye getirilmiştir. 4 Eylül 1936 yılında Türkiye ile Romanya arasında imzalanan antlaşma dönüm noktası olmuş yüzbinlerce Türk Anadolu'ya göç ettirilmiştir. 1936 yılı itibarıyla Türkiye'ye giriş yapan Romanya muhacirinin sayısı 61.750 kişidir². Bunların %2'si Akşehir'e iskân edilmiştir.

Mübadele döneminde Akşehir'e 1025 hanede 3897 nüfus Balkan muhaciri iskân edilirken araştırmaya konu olan zaman aralığında ise Romanya'dan 254 hanede 1149 nüfus iskân edilmiştir (Kurtulgan, 2010, s. 122;137;178; BCA. 3, 4, 5, 6, 11, 42 numaralı defterler).

Araştırmanın konusunu oluşturan 1936-1940 yılları arasında Konya'nın Çumra ve Akşehir ilçesine Romanya ve Bulgaristan'dan gelen muhacirlerin iskân edildikleri görülmektedir. Muhacirler, 1936 yılının ortalarından itibaren Tuzla, Edirne ve İstanbul'dan Anadolu'ya giriş yapmış bir hafta içerisinde daimî iskân yerleri olarak belirlenen bu ilçelere gelmişlerdir. Gelen muhacirlerin %53,16'sını erkekler, %46,84 'nü kadınlar oluşturmaktadır. 1936 yılı itibarıyla 61.570 Romanya muhaciri Türkiye'ye giriş yapmıştır (Rumeli Balkan Araştırmaları Merkezi).

Yaşanan göçler ile gelenlerin İskânları yapılırken demografik yapının düzenlenmesi ve üretkenliğin artırılması genel bir devlet politikası olarak belirlenmiştir (Babuş, 2006, s. 13-14). Söz konusu dönemde az olan erkek nüfus göz önünde bulundurularak çoğunluğu erkek olan aileler gönderilmiştir. Gelen yeni nüfusun bölgedeki halkın iş gücüne katkısı büyük olmuştur. Romanya ve Bulgaristan muhacirlerine verilen evlerin ardından maddi durumları ve yaptıkları işlerine göre toprak verilmiştir. Halkın geneline ilk yıl yemelik buğday ve toprağı ekmek için tohumluk buğday desteği sağlanmıştır. Toprağa ve insana yardımları arttırmak için

² 3.06-Lı-Model-Göçler-Demografi; <https://www.rubasam.com/rumeliden-turkiyeye-goclerin-nufuz-analizi.html/3-06-li-model-gocler-demografi>

pulluk, öküz, inek ve at da verilmiştir. Ayrıca esnafılık yapan aileler için 9 dükkân da yapılan yardımlar arasındadır.

Yaşanan bu göçlerin iki önemli sonucu olmuştur. Bunlardan birincisi ulus devlet olma yolunda iç güvenliğin sağlanmasıdır. Bu başarı beraberinde ekonomik olarak da bir dizi kazanımları getirmektedir. Söz konusu dönemle alakalı olarak yapılan çalışmalar da göstermiştir ki; içte huzur ve barış ortamını sağlayan devletler hızla kalkınmışlar ve vatandaşlarına daha rahat bir yaşam sağlayabilmişlerdir. İkinci sonuç ise yıllardır süregelen savaşlarda yaşanan insan kayıplarının telafisidir. Kayıplar daha çok işgücü açığının ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Anadolu halkının genel geçim kaynağı olan tarım ve hayvancılık alanlarında işgücü son derece önemlidir. Anadolu'nun genelinde bu sorun en büyük devlet sorunu olarak kabul edilebilir. Zira savaş sonrası devletin ihtiyaçları ve ekonomik politikalarının başarıya ulaşmasında ihtiyaç duyulan işgücünün sağlanması için göçler son derece faydalı olmuştur.

Sonuç olarak, Konya'nın Çumra ve Akşehir ilçelerine yerleştirilen Balkan muhacirleri Osmanlı zamanında buradan Balkanlara göç etmiş halkın torunlarıdır. İlk yerleştiklerinde yerli halkla tam uyum sağlayamamaları da zamanla muhacirlerin dürüst ve çalışkan oldukları anlaşıldıkça huzur ortamı sağlanmıştır. Büyük sıkıntılarla Çumra ve Akşehir'e yerleştirilen halk, kendini işine vermiştir. Savaşlarla yıpranan ülke ekonomisine büyük katkıları olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti'nin nüfus politikası yalnızca ekonomiyi düzeltmek için yapılmamıştır. Aslında bu olgu; ekonominin yanında, siyasi, sosyal, kültürel ve askeri değerler bakımından Türkiye'nin milli devlet olmasının en temel sebebi olmuştur.

Extended Abstract

During the years when nation-states were gaining increasing prominence, one of the most critical aspects of the policies implemented was demographic studies. Within this framework, many states recognized the importance of internal security and accelerated demographic policies during World War I. Newly established states, including the Republic of Türkiye, conducted population censuses to identify internal differences. The significant loss of life due to wars and acts of terror, as revealed by the census results, influenced the development of preventive measures and policies. Policies such as encouraging marriages and offering tax deductions based on the number of children were implemented. Furthermore, pressures on internal differences were increased under the pretext of ensuring internal security, leading to forced migrations. States and communities that had lived together under Ottoman rule for centuries were rapidly segregated. To achieve the homogenization of populations—an essential condition for the construction of nation-states—agreements were made to facilitate migrations. During this period, many diverse groups were subjected to forced migration for the sake of homogeneous population policies. The most intense migrations took place within the framework of international agreements such as the Population Exchange between Greece and Türkiye. After the migrations between Greece and Türkiye were largely completed in the 1930s, migrations began from other Balkan states such as Bulgaria and Romania.

Looking at the regions where the Ottoman Empire lost political power and territory, it is evident that significant migrations occurred toward Anatolia, considered a safe zone. Additionally, migrations occurred among the Balkan states themselves. The migrations subject to our research started in 1936, a period when nation-state policies were accelerating and another war loomed on the horizon and continued until the end of World War II.

During this period, Konya, an important city in Anatolia, became a preferred destination for migrants from the Balkans. Settlement activities in the province continued for a long time, with Akşehir being the district most densely populated by Balkan migrants. It is evident that immigrants from the Balkans have settled throughout the district almost in all areas. Bulgaria and Romania were the countries of origin with the most intense migration. Migrants from Bulgaria primarily entered through Edirne, while those from Romania entered through Istanbul's Tuzla. After being registered by commissions established at entry points, they were promptly dispatched to their permanent settlement areas. Migrants arriving in Akşehir applied to the immigrant settlement (Iskân-ı Muhacirin) centers established there using their migration certificates. Every transaction regarding the migrants was meticulously recorded in ledger books, which were preserved, enabling this research. The ledgers contain a wide range of data, from the places migrants came from to the belongings they brought with them. In addition to personal information, records of all assets provided to them are available. A total of eight ledgers created during that period were examined and photographed in 2006. Unfortunately, these ledgers were later collected in 2009 by the Prime Ministry Republican Archives of the time, and their classification has not yet been completed, hindering further research on migration and settlement activities. While some of the ledgers were initially kept as tables, they were later transferred to formal ledger formats. Among these, ledgers numbered 3, 4, 5, 6, 11, and 42 complement each other. After all the ledgers were reviewed, the data was compiled into an Excel file. Duplicate records were removed, resulting in a general list and total numbers. This research was shaped based on the data obtained from these records.

The forced migrations during this period brought dynamism to the receiving states. Once the integration process was complete, economic, social, and cultural developments were observed. Ensuring internal security was a significant achievement for nation-states striving for stability. This success also brought about economic benefits. Studies on the period demonstrate that states that achieved internal peace and harmony rapidly developed and were able to provide their citizens with a better standard of living. Ethnic, religious, and sectarian differences continue to be the most exploited tools of imperialist powers, both in the past and today. In this context, the events highlight that the risks to nation-states persist.

Kaynakça**Arşiv Kaynakları**

BCA (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi). *Tasnif Edilmemiş 3 Numaralı Konya-Çumra İlçesi-Kaşınhanı*

Kasaba ve Köylerinde Muhacir Aded ve Vaziyetlerine Ait Kayıt Defteri.

BCA (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi). *Tasnif Edilmemiş 4 Numaralı Akşehir İlçesi Toprak İskân*

Memurluğu 1936 Yılında İskân Edilen Romanya ve Bulgaristan Göçmenlerinin Esas Kayıt Defteri.

BCA (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi). *Tasnif Edilmemiş 5 Numaralı Bulgaristan-Romanya*

Göçmenlerine Ait İskân Kayıt Defteri 1936-40.

BCA (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi). *Tasnif Edilmemiş 6 Numaralı Akşehir Toprak İskân Memurluğu 1934-46 Yıllarında İskân Edilen Romanya ve Bulgaristan Göçmenleri Esas Kayıt Defteri.*

BCA (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi). *Tasnif Edilmemiş 11 Numaralı Bulgaristan ve Romanya*

Göçmenlerine Ait İskân Kayıt Defteri.

BCA (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi). *Tasnif Edilmemiş 40 Numaralı Akşehir İlçesi Toprak İskân*

Memurluğu. 1936-1937-1938-1939 Yıllarına Ait Komisyon Karar Defteri.

BCA (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi). *Tasnif Edilmemiş 42 Numaralı Akşehir İlçesi Toprak İskân*

Memurluğu Romanya Göçmenleri İkinci Kafiye.

Başvuru Kaynakları

Abdula, İ. (2005), *Türkiye-Romanya arasında göç ve göçmen meselesi (1878-1940)*. (Yayımlanmamış

Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Ağanoğlu, H.Y. (2001), *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Balkanlar'ın makus talihi göç*. İstanbul: Kum Saati

Yayınevi.

Armaoğlu, F. (2016), *20. Yüzyıl siyasi tarihi (1914-1995)*. İstanbul: Timaş Yayınları.

Aslan, Z. (2020), *Türkiye'de göç ve göçmenler (1914-1960)*, Karadeniz, Batum, Bulgaristan, Türkistan

Türkleri ile Romanya Yahudileri. İstanbul: Libra Yayınları.

Babuş, F. (2006), *Osmanlı'dan günümüze etnik-sosyal politikalar çerçevesinde göç ve iskân siyaseti*

ve uygulamaları. İstanbul: Ozan Yayıncılık.

Bahar, O. (2004), "Türkiye'de Atatürk Dönemi'nde (1923-1938) uygulanan para politikaları".

Celal Bayar Üniversitesi İ.İ.B.F. Yönetim ve Ekonomi Dergisi. Yıl 2004. Cilt 11.

Sayı 1. Manisa. (s. 155-166).

Bozçalışkan, A.&Avaber, T. (2021), "Güç yönetimine dair bir kesit: Dobruca'dan Türkiye'ye

göçler. *BELGİ*. Sayı 21. Pamukkale Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi. Denizli. (s. 383-396).

Duman, Ö. (2008), "Atatürk döneminde Romanya'dan Türk göçleri (1923-1938)". *Bilig*. Sayı 45.

(s. 23-44).

Emek İnan, C. (2016), "Türkiye'de göç politikaları: İskân Kanunları üzerinden bir inceleme". *Göç Araştırmaları Dergisi*. Ed: Nedim İpek. C. 2. S. 3. Ocak-Haziran. (s. 10-23).

Erkoç, M. (2008), *Akşehir tarihi kent merkezinin korunmasında yayalaştırmanın etkinliğinin İrdelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü. Konya.

Güven, İ. (2003), "1940'dan Günümüze Öğretmenlerin Ekonomik Sorunlarının Tarihsel Analizi". *Milli Eğitim Dergisi*. Sayı 160. Güz 2003. Erişim

Adresi. (https://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/160/guven.htm)

Işık, S. (2011), *Balkan Antantı, Balkan Paktı ve Türkiye*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Edirne.

Kurtulgan, K. (2010), *Balkan Muhacirlerinin Konya Vilayetine İskânı (1923-1933)*. Konya: Çizgi

Kitabevi.

Metin, Ö. (2011), *Atatürk dönemi Türkiye-Romanya ilişkileri (1923-1938)*. (Yayımlanmamış Yüksek

Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Özalper, M. (2019), "Türkiye'nin bölgesel barış girişimleri ekseninde 17 Ekim 1933 tarihli

Türkiye-Romanya Dostluk, Saldırmazlık, Hakemlik ve Uzlaştırma Antlaşması".

Tarih Okulu Dergisi (TOD). Yıl 12. S. XXXVIII. Şubat. (s. 443-446).

Sağır, A.&Adem, Z. (2019), "Romanya'dan Türkiye'ye gelen göçmenlerle Türk Toplumunu arasındaki ilişkinin çözümlemesi: Türk yazılı basınında 1934-1938 Dönemi". *AAM Dergisi*. S. 99. (s. 141-213).

Soysal, M. (2000), *Tarihçeleri ve açıklamaları ile birlikte Türkiye'nin siyasal andlaşmaları*.

I.Cilt (1920-1945). 3. Baskı. Tamim-Resmî Gazete 16 Ağustos 1957.

Ankara: TTK Basımevi.

Temizer, A. (2014), "İkinci Balkan Savaşı'nda Romanya". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. Cilt 7. Sayı 31. (s.403-413).

Yeşertmen, E. (2021), *İkinci Dünya Savaşı Öncesi Romanya'dan Türkiye'ye Göçler ve İskân (Çumra Örneğinde 1935-1939)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Artvin Çoruh Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü. Artvin.

Yılmaz, M. (1996), *Konya Vilâyetinde Muhacir Yerleşmeleri (1854-1914)*. (Yayımlanmamış Yüksek

Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.

Yörük, D. (2008), "XV-XVI. Asırlarda Akşehir Kent Merkezinin Nüfus Yapısı". *Bilig*. S. 45. Konya. (s.165-198).

İnternet Kaynakları

Aysan, M.A. (2014), "Ekonomideki Son Gelişmeler", *The Balkan Countries First International*

Conference on Accounting and Auditing, Edirne. Erişim Adresi:

(https://www.istanbulymmo.org.tr/dosyalar/sunumlar/2014_03_13%20Mustafa%20Aysan%20sunumu.pdf)

Bulgaristan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, Erişim Adresi:

(<https://www.mfa.bg/tr/embassies/turkey/2430>)

Rumeli Balkan Stratejik Araştırmalar Merkezi, *3.06-Lı-Model-Göçler-Demografi*, Erişim Adresi:

(<https://www.rubasam.com/rumeliden-turkiyeye-goclerin-nufuz-analizi.html/3-06-li-model-gocler-demografi>).

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık İstatistik Genel Direktörlüğü (1937), *20 İlkteşrin 1935 Genel*

Nüfus Sayımı, Neşriyat Sayısı: 75, Cilt 60, Mehmet İhsan Basımevi, Ankara.

Erişim Adresi: (<https://kutuphane.tuik.gov.tr/pdf/0015557.pdf>).

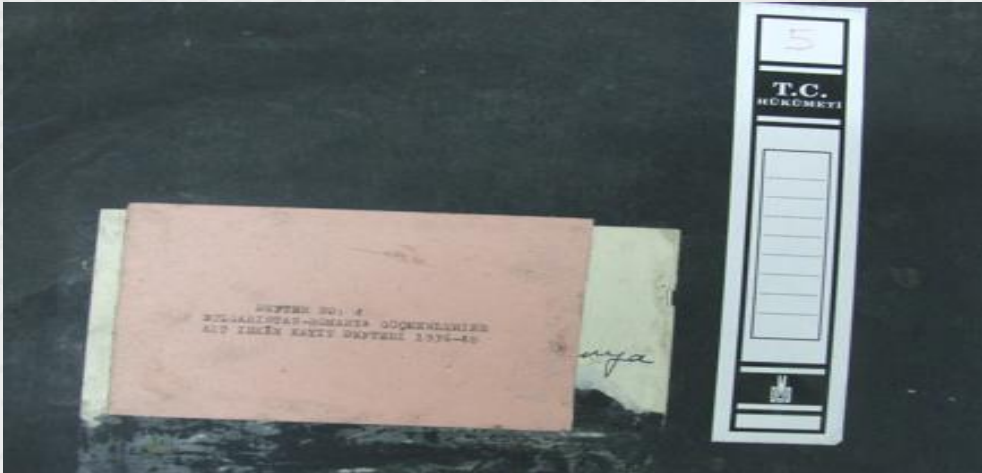
Ekler:1- BCA. 3 numaralı defter kapağı

2-BCA. 4 numaralı defter kapağı

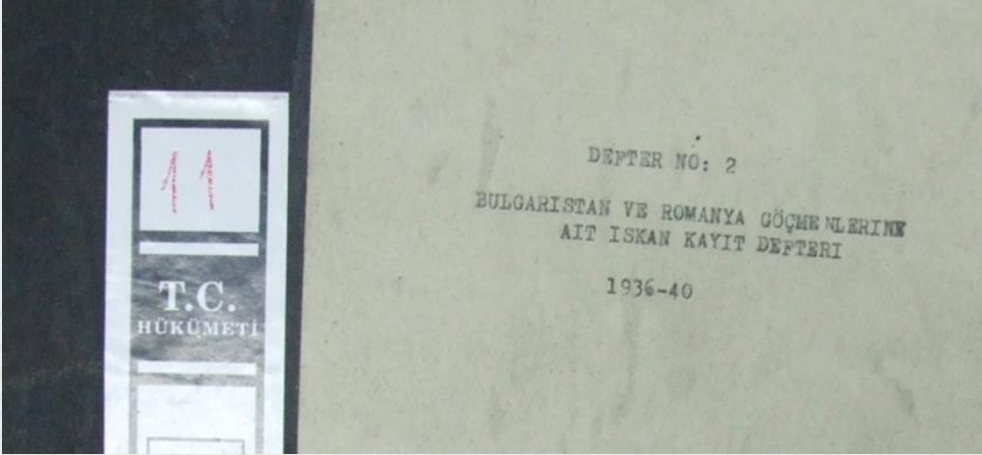
3-BCA. 5 numaralı defter kapağı

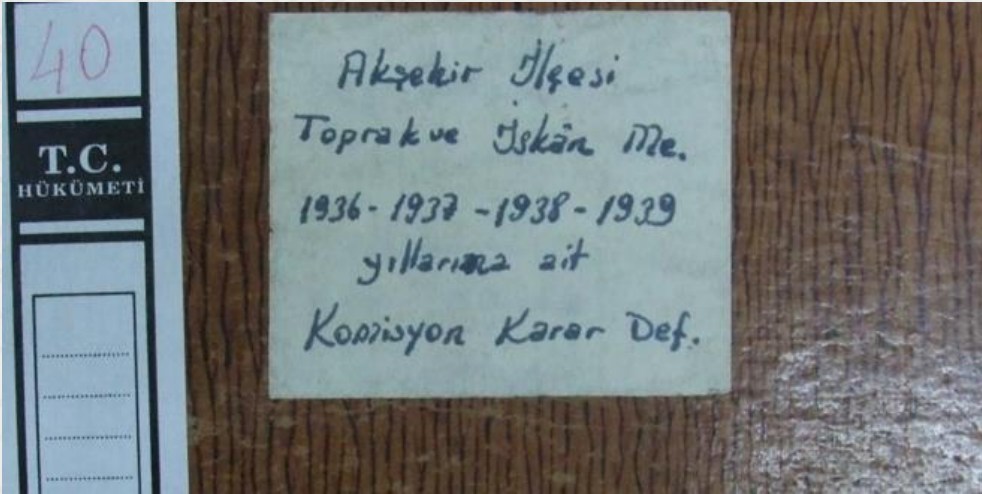
4-BCA.6 numaralı defter kapağı

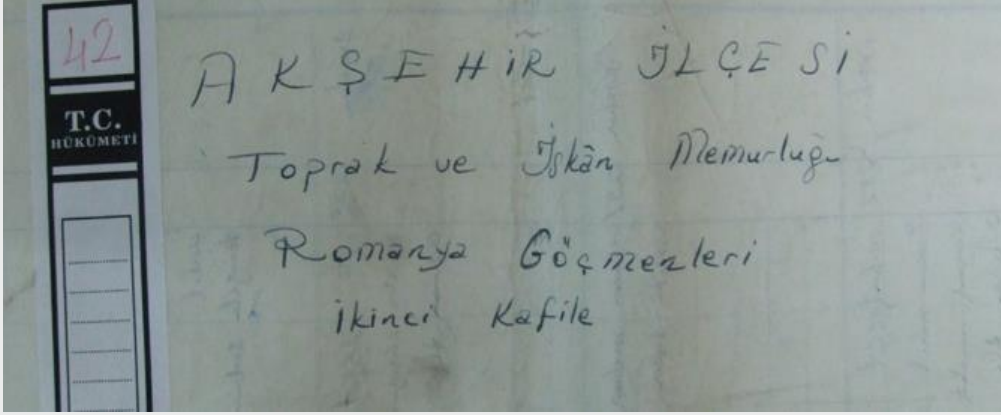
5-BCA.11 numaralı defter kapağı

6-BCA.40 numaralı defter kapağı

7-BCA.42 numaralı defter kapağı

8-Orta Köy'e İskân Edilen Romanya Köseydın Muhaciri Davut Bozkurt

9-Romanya Köseydın Muhaciri İsmail Karısı Zahide

